

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 744/2018
26.06.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Маје Ковачевић Томић, Соње Павловић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Драганом Вуксановић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адв. Владана Вукчевића, поднетом против правноснажног решења Вишег суда у Београду Кж1 57/18 од 21.02.2018. године, у седници већа одржаној 26.06.2018. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, као основан и **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажна пресуда Трећег основног суда у Београду К 648/17 од 30.11.2017. године и правноснажно решење Вишег суда у Београду Кж1 57/18 од 21.02.2018. године, тако што Врховни касациони суд, на основу члана 422. тачка 3) ЗКП, према окривљенима АА и ББ, за кривично дело за које су оптужени и правноснажно оглашени кривим

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

- да су дана 15.02.2008. године у вечерњим часовима испред стамбених зграда у улици ... у Новом Београду, у стању урачунљивости, јер су могли да схвате значај својих дела и да управљају својим поступцима, свесни својих дела чије су извршење хтели, свесни забрањености својих дела, вршењем насиља према оштећеном ВВ теже реметили јавни ред и мир, којом приликом су оштећеном ВВ нанесене лаке телесне повреде у виду нагњечно раздерне ране, темено лево (5 цм), нагњечење главе (са огуљотином чеоно десно и чеоно слепоочно лево), нагњечење десне шаке и левог колена (са огуљотином), на тај начин што су притрчали оштећеном ВВ, након што је изашао из улаза, те га је друго оптужени АА оборио на земљу, којом приликом му је испала торба са алатом који је носио преко рамена, те су другооптужени АА и трећеоптужени ББ узели чекић и штемајз којим су га ударили у пределу главе, груди и леђа, наневши му том приликом лаке телесне повреде у виду нагњечно раздерне ране темено лево (5 цм), нагњечење главе (са огуљотином чеоно десно и чеоно слепоочно лево), нагњечење десне шаке и левог колена (са огуљотином)

- чиме би извршили кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ,

Трошкови кривичног поступка на чије су плаћање окривљени АА и ББ обавезани првостепеном пресудом падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду К 648/17 од 30.11.2017. године, окривљени АА и ББ оглашени су кривим због по једног кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ, за која дела су им изречене условне осуде тако што су им утврђене казне затвора у трајању од по шест месеци и истовремено одређено да се казне неће извршити уколико окривљени у року од две године не учине ново кривично дело. Окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка као и трошкове на име нужних издатака оштећеног, о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем као и да на име паушала плате износ од по 5.000,00 динара, док је оштећени са имовинскоправним захтевом упућен на парницу.

Виши суд у Београду је решењем Кж1 57/18 од 21.02.2018. године одбацио као неблагоприятну жалбу браниоца окривљених АА и ББ изјављену против првостепене пресуде.

Против наведеног правноснажног решења Вишег суда у Београду Кж1 57/18 од 21.02.2018. године захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљених АА и ББ, адв. Владан Вукчевић, због повреде закона на штету окривљених, са предлогом да Врховни касациони суд укине другостепену одлуку Вишег суда у Београду и предмет врати том суду да поводом жалбе браниоца донесе пресуду којом се оптужба одбија због наступања апсолутне застарелости.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП прописано је да због повреда одредаба тог законика окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек.

У ситуацији када другостепени суд жалбу изјављену против првостепене одлуке одбацио као неблагоприятну, сматра се да редовни правни лек није коришћен, те би у том смислу захтев за заштиту законитости био недозвољен.

Међутим, у конкретном случају другостепени суд је жалбу браниоца окривљених АА и ББ, изјављену против првостепене пресуде, погрешно оценио неблаговременом, с обзиром да је, према стању у списима, првостепена пресуда за окривљене истакнута на огласну таблу суда и скинута са огласне табле за ББ 08.01.2018., а за АА 04.01.2018. године, те се, дакле, датуми скидања одлука са огласне табле имају сматрати даном достављања одлуке окривљенима и од тих датума им је текао рок од осам дана за изјављивање жалбе. Заједнички бранилац окривљених жалбу против првостепене пресуде поднео је у корист обојице окривљених, препорученом пошиљком дана 06.01.2018. године, дакле два дана пре него што је одлука достављена окр. ББ, а у оквиру законског року у коме је окр. АА могао да изјави жалбу.

По ставу Врховног касационог суда, право на одбрану не може се раздвајати на право окривљеног и право браниоца, у било којој фази поступка, већ се има сматрати јединственим правом у циљу делотворне судске заштите права окривљеног, при чему треба имати у виду и одредбу члана 71. тачка 5) ЗКП, која прописује да бранилац има право да у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени.

С тога је по налажењу Врховног касационог суда неосновано другостепени суд жалбу браниоца одбацио као неблаговремену, те се у конкретном случају не може сматрати да редовни правни лек није коришћен и, у том смислу предметни захтев за заштиту законитости је дозвољен.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је другостепеним решењем повређен закон на штету окривљених, с обзиром на то да је седница већа другостепеног суда одржана дана 21.02.2018. године, у време када је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, којим наводима основано указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 103. тачка 5. у вези члана 104. став 6. КЗ.

Наиме, окривљени АА и ББ оглашени су кривим и осуђени за кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ за које дело је прописана казна затвора од шест месеци до пет година.

Одредбом члана 103. тачка 5. КЗ прописано је да ако у том закону није другачије одређено, кривично гоњење се не може предузети кад протекне пет година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко три године, а према одредби члана 104. став 6. КЗ, застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се у закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Имајући у виду цитиране законске одредбе и чињеницу да је предметно кривично дело из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ извршено дана 15.02.2008. године, то је апсолутна застарелост кривичног гоњења наступила протеком дана 15.02.2018. године.

Како је седница већа другостепеног суда одржана дана 21.02.2018. године, када је Виши суд у Београду одлучивао поводом жалбе браниоца окривљених

изјављене против првостепене пресуде, дакле, у време када је већ наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, то је Виши суд у Београду, по правилној примени закона био дужан да у жалбеном поступку преиначи првостепену пресуду и на основу члана 422. тачка 3) ЗКП према окривљенима АА и ББ одбије оптужбу за кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ. Другостепени суд то није учинио, већ је жалбу браниоца окривљених погрешно одбацио као неблаговремену и на тај начин учинио повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 103. тачка 5. у вези члана 104. став 6. КЗ, на штету окривљених АА и ББ.

Стога је Врховни касациони суд, отклањајући учињену повреду закона, преиначио правноснажну пресуду Трећег основног суда у Београду К 648/17 од 30.11.2017. године и правноснажно решење Вишег суда у Београду Кж1 57/18 од 21.02.2018. године и на основу члана 422. тачка 3) ЗКП, према окривљенима АА и ББ одбио оптужбу за кривично дело из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ, док је о трошковима кривичног поступка одлучио у смислу одредбе члана 265. став 1. ЗКП.

Из изнетих разлога, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Драгана Вуксановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Зоран Таталовић, с.р.